

Mandat kredytowany za granicą

W sytuacji popełnienia przez kierowcę wykroczenia drogowego, Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia przewiduje trzy formy mandatu karnego: gotówkowy, kredytowy i zaoczny.

Sytuacja jest oczywista w przypadku kontroli drogowej na terenie naszego kraju, gdzie sprawca wykroczenia, jeżeli posiada stałe miejsce zamieszkania lub pobytu, otrzymuje mandat kredytowany. Grzywna nałożona w tej formie daje możliwość uiszczenia należności w terminie siedmiu dni od daty przyjęcia mandatu.

Na terenie innego państwa

Jaki mandat natomiast otrzyma polski kierowca za popełnione wykroczenie nie na terenie Polski, a innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej? Odpowiedź nie jest oczywista, gdyż praktyka kontrolna jest często odmienna od ustawodawstwa unijnego. Na wstępie należy wyjaśnić, jaki jest status kontrolowanego poza granicami kraju kierowcy.

Przepisy unijne wprowadziły definicję obywatela Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 20 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U.2004.90.864/2 tekst skonsolidowany), obywatelem Unii jest każda osoba mająca obywatelstwo państwa członkow-

ego jest prawo do używania języka ojczystego przed władzami państwa członkowskiego (sprawa C-274/96, Bickel and Franz, [1998]).

W celu równego traktowania

W wyroku Trybunału z dnia 23 stycznia 1997 r. w sprawie C-29/95 Pastoors, [1997] wskazano, iż zakaz dyskryminacji określony w art. 18 Traktatu dotyczy nie tylko jawnej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, ale również wszelkich ukrytych form dyskryminacji, które przez zastosowanie innych kryteriów rozróżnienia prowadzą do takiego samego rezultatu. Trybunał orzekł, że przepisy krajowe, które wprowadzają rozróżnienie oparte na kryterium miejsca zamieszkania w przypadku nałożeniu kary na kierowcę pojazdu, stawiają w gorszej sytuacji przede wszystkim obywateli innych państw członkowskich. Stosują zatem dyskryminację pośrednią ze względu na przynależność państwową.

W związku z powyższym, odwołując się do art. 18 Traktatu, zgodnie z zasadą niedyskryminacji państwowej, polski kierowca, który popełnił wykroczenie drogowe np. na terenie Niemiec, ma

W stosunku do osoby mającej miejsce stałego zamieszkania lub pobytu na terytorium innego państwa członkowskiego niż Rzeczpospolita Polska, można zastosować mandat kredytowany.

takie samo prawo do mandatu kredytowanego jak obywatel niemiecki, gdyż obydwójce są obywatelami Unii Europejskiej.

3 grudnia 2014 r. zapadł wyrok w sądzie holenderskim (sprawa nr 201308572/1/A3), który wziął pod uwagę skargę polskiego kierowcy na brak możliwości otrzymania mandatu kredytowanego. Sąd w uzasadnieniu wyroku wskazał, iż nałożenie na polskiego kierowcę mandatu gotówkowego stoi w sprzeczności z art. 18 Traktatu, gdyż jest przejawem dyskryminacji ze względu na miejsce zamieszkania. Sąd uznał skargę obywatela polski za zasadną. Niestety, funkcjonariusze krajów członkowskich w obawie o nieuiszczenie przez kierowców nałożonych na nich kar stosują mandaty wyłącznie gotówkowe. Sprawa podobnie wygląda w Polsce, ponieważ kierowcy będący obywatelami Unii Europejskiej dokonują płatności za mandaty na miejscu. Jednak zgodnie z art. 98 § 3 ustawy Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, w stosunku do osoby mającej miejsce stałego zamieszkania lub pobytu na terytorium innego państwa członkowskiego niż Rzeczpospolita Polska, można zastosować mandat kredytowany. W stosunku do obywateli wspólnoty na terenie wszystkich państw członkowskich, zgodnie z dyspozycją art. 18 Traktatu, służby kontrolne w celu równego traktowania powinny nakładać mandaty kredytowane. ◀

Jarosław Łabisz, Ekspert OCRK w zakresie ITD,
www.ocrk.pl

Zgodnie z zasadą niedyskryminacji państwowej, polski kierowca, który popełnił wykroczenie drogowe np. na terenie Niemiec, ma takie samo prawo do mandatu kredytowanego jak obywatel niemiecki, gdyż obydwójce są obywatelami Unii Europejskiej

skiego. W związku z powyższym, każdy polski kierowca jest zarówno obywatelem swojego kraju jak i Unii Europejskiej. Zgodnie z dyspozycją w/w artykułu, obywatel Unii ma prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich. W kontekście swobodnego przemieszczania się istotnym jest natomiast art. 18 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który z kolei wskazuje, iż zakazana jest wszelka dyskryminacja ze względu na przynależność państwową. Z zasady niedyskryminacji ze względu na obywatelstwo wynika, iż obywatel UE może na takich samych zasadach jak obywatele danego państwa członkowskiego korzystać również z praw, a jednym z nich